

Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 29 juni 2021, nr. 21172498, houdende tijdelijke vrijstelling op grond van artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden bescherming van de onbedekte teelt van boon met en zonder peul tegen bonenvlieg (Tijdelijke vrijstelling ter bescherming van de onbedekte teelt van boon met en zonder peul tegen bonenvlieg, 2021)

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

handelende in overeenstemming met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat;

Gelet op artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden en artikel 53 van de Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen nr. 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PbEU 2009, L 309);

BESLUIT:

Artikel 1

Tijdelijke vrijstelling als bedoeld in artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden en artikel 53 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 wordt verleend het gebruik van Force 1.5 G ter bescherming van de onbedekte teelt van boon met en zonder peul tegen *Delia platura*.

Artikel 2

De vrijstelling is slechts van toepassing indien de gebruiksvoorschriften in de bijlage bij dit besluit worden nageleefd.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst en vervalt op 28 augustus 2021.

Artikel 4

Dit besluit wordt aangehaald als: Tijdelijke vrijstelling ter bescherming van de onbedekte teelt van boon met en zonder peul tegen bonenvlieg, 2021.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze,
E. Veldhuis
Directeur Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit*

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na dagtekening van dit besluit digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via "mijn.rvo.nl". Om in te loggen heeft u uw gebruikerscode en wachtwoord nodig, voor de ondertekening een TAN-code. Bij een digitaal bezwaarschrift stuurt u een kopie van dit besluit mee als pdf-bestand of u stuurt een kopie per post na.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, Postbus 40219, 8004 DE Zwolle. Bij een schriftelijk bezwaar stuurt u een kopie van dit besluit mee met uw bezwaarschrift.

Op mijn.rvo.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het digitaal en schriftelijk indienen van een bezwaarschrift.

Meer informatie

Heeft u nog vragen over uw bezwaarschrift, kijk dan op de website: mijn.rvo.nl. of bel: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

BIJLAGE: WETTELIJK GEBRUIKSVOORSCHRIFT FORCE 1.5G (1,5% tefluthrin)

Wettelijk Gebruiksvoorschrift

Het middel is uitsluitend toegelaten als insectenbestrijdingsmiddel voor het professionele gebruik door middel van een grondbehandeling in de volgende toepassingsgebieden (volgens Definitielijst toepassingsgebieden versie 2.2 Ctgb juni 2019) onder de hierna vermelde toepassingsvoorwaarden.

Toepassingsvoorwaarden:

Toepassingsgebied	Type toepassing	Te bestrijden organisme	Dosering* middel per toepassing	Maximaal aantal toepassingen per 12 maanden	Maximaal aantal liter/kg middel per ha per 12 maanden	Minimum interval tussen toepassingen in dagen	Veiligheidstermijn in dagen of uiterst gewasstadium waarop toegepast mag worden
Bonen met peul (onbedekte teelt)	Bodemtoepassing vóór of tijdens zaaien	Bonenvlieg ¹	6.6 kg/ha	1	6.6 kg/ha	–	–
Bonen zonder peul (onbedekte teelt)	Bodemtoepassing vóór of tijdens zaaien	Bonenvlieg ¹	6.6 kg/ha	1	6.6 kg/ha	–	–

¹ *Delia platura*

* Verlaging van de dosering is toegestaan, maar van het maximaal aantal toepassingen en de andere toepassingsvoorwaarden mag niet worden afgeweken.

Overige toepassingsvoorwaarden

Om vogels en zoogdieren te beschermen moet het product volledig in de bodem worden ondergewerkt; zorg ervoor dat het product ook aan het voorend is ondergewerkt en dat gemorst product verwijderd wordt.

Gevaarlijk voor bijen. Vermijd de emissie van stof tijdens toepassing in de buurt van in bloei staand onkruid.

Resistentiemanagement

Dit middel bevat de werkzame stof tefluthrin. Tefluthrin behoort tot de pyrethroïden. De IRAC code is 3A. Bij dit product bestaat er kans op resistentieontwikkeling. In het kader van het resistentiemanagement dient u de adviezen die gegeven worden in de voorlichtingsboodschappen op te volgen.

TOELICHTING

1 Algemeen

Artikel 53 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen nr. 79/117/EEG en nr. 91/414/EEG van de Raad (PbEU 2009, L 309) (hierna: Verordening (EG) nr. 1107/2009) en artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb) maken het mogelijk in bijzondere omstandigheden tijdelijke vrijstelling te verlenen van het verbod om een niet toegelaten gewasbeschermingsmiddel binnen Nederland te brengen, op de markt te brengen, voorhanden te hebben of te gebruiken.

Tijdelijke vrijstelling kan worden verleend als een maatregel nodig blijkt voor een gecontroleerd en beperkt gebruik ter beheersing van een noodsituatie die op geen enkele andere redelijke manier te beheersen is.

2 Adviezen

2.1 Noodsituatie

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft een advies opgesteld waarin de vraag wordt beantwoord of er sprake is van een noodsituatie.

Gevaar

In de onbedekte teelt van boon bestaat de schade van bonenvlieg uit larvenvraat bij het kiemende zaad. Zaad zal daardoor meestal niet verder kiemen en gaan rotten. Sommige zaden kiemen nog wel, maar de groeipunten worden aangevreten en alleen de kiembladjes verschijnen nog boven de grond. Met als gevolg plantuitval en een lagere opbrengst per hectare. De schade is hoofdzakelijk kwantitatief. Het schade percentage kan ieder jaar variëren, maar bonenvlieg is een algemeen voorkomend insect die jaarlijks tot schade leidt.

Alternatieven

Maatregelen

Een kerende groundbewerking zorgt ervoor dat de aanwezige poppen dieper in de bodem komen en een deel van de volwassen bonenvlieg de oppervlakte niet meer bereiken. Het zaaibed ruim vóór het zaaien klaarleggen verlaagt het aantastingsniveau. Verder wordt de aantrekkingskracht voor de bonenvlieg verminderd door het ruim vóór het zaaien inwerken van de organische bemesting. Deze maatregelen worden algemeen toegepast maar zijn beperkt effectief.

Toegelaten middelen, goedgekeurde basisstoffen en voormalige RUBmiddelen

Er zijn geen toegelaten zaad- of bodembehandelingsmiddelen om bonenvlieg in de onbedekte teelt van peulgroenten te beheersen. Insecticiden die een nevenwerking hebben op bonenvlieg zijn toegelaten als gewasbehandeling. Hiermee is een aantasting van het (kiemende) zaad door de larven van de bonenvlieg niet te voorkomen.

Met de toepassing van deze maatregelen kan bonenvlieg niet afdoende beheerst worden.

Bijzondere omstandigheden

Tot voor kort werd in Nederland peulgroentezaad uitgezaaid dat elders in de EU was behandeld met een middel op basis van chloorpyrifos. Als gevolg van het niet vernieuwen van de goedkeuring van deze werkzame stof, is deze zaadbehandeling vanaf 16 februari 2020 niet meer beschikbaar in de EU. De bestaande voorraden behandeld zaad mochten in het teeltseizoen 2020 nog worden uitgezaaid.

Een toelatingshouder van een ander zaadbehandelingsmiddel op basis van een reeds goedgekeurde werkzame stof, werkt aan het samenstellen van een aanvraagdossier. Eind 2021 wordt deze toelatingsaanvraag ingediend. In 2021 is dit middel nog niet beschikbaar voor zaadbehandeling van zaad in de onbedekte teelt van peulgroenten.

Conclusie

De NVWA komt tot volgende eindconclusie:

Bonenvlieg is een teeltbedreigend probleem voor de onbedekte teelt van boon met en zonder peul waarvoor momenteel het beschikbare pakket aan maatregelen en middelen niet afdoende is. De aanvraag voldoet aan de eis van bijzondere omstandigheden, er is perspectief voor de toelating van een middel op basis van een goedgekeurde werkzame stof binnen de gestelde termijn, waardoor een kortstondig noodverband gerechtvaardigd is.

De tijdelijke vrijstelling van Force 1.5G voor het beheersen van bonenvlieg in de onbedekte teelt van boon met en zonder peul voldoet aan de criteria voor een noodsituatie.

2.2 Risicobeoordeling

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) heeft een advies opgesteld waarin de vraag wordt beantwoord of er sprake is van aanvaardbare risico's.

Humane toxiciteit

Voldoet aan de eisen.

Volksgezondheid

Voldoet aan de eisen.

Gedrag in het milieu

Voldoet aan de eisen.

Ecotoxiciteit

Voldoet aan de eisen met inachtneming van de volgende restrictiezinnen:

Er wordt een acceptabel risico verwacht voor waterorganismen, bijen en andere niet-doelwitarthropoden, bodemmicro-organismen en niet-doelwitplanten.

Voor vogels en zoogdieren is de volgende restrictiezin noodzakelijk:

Om vogels en zoogdieren te beschermen moet het product volledig in de bodem worden ondergewerkt; zorg ervoor dat het product ook aan het voerend is ondergewerkt en dat gemorst product verwijderd wordt.

Conclusie

Het College constateert dat er na het nemen van risicoreducerende maatregelen / het inachtnemen van restrictiezinnen geen risico verbonden is aan de *eenmalige* vrijstelling.

Advies

Gezien het risico adviseert het College een vrijstelling ex artikel 38 Wgb van het gewasbeschermingsmiddel Force 1.5 G in de onbedekte teelt van boon met en zonder peul *eenmalig* te verlenen.

3 Overwegingen

Een tijdelijke vrijstelling van het gewasbeschermingsmiddel Force 1.5G is gewenst, omdat zonder deze vrijstelling de onbedekte teelt van boon met en zonder peul op geen enkele andere redelijke wijze te beschermen is tegen bonenvlieg. Hierdoor wordt de doelmatige onbedekte teelt van boon met en zonder peul bedreigd. Belanghebbenden spannen zich in om op korte termijn te beschikken over een regulier toegelaten gewasbeschermingsmiddel.

In het Wettelijk Gebruiksvoorschrift (zie bijlage bij dit besluit) zijn de risico reducerende maatregelen overgenomen die door het Ctgb zijn voorgesteld.

4 Besluit

De adviezen van de NVWA en het Ctgb overnemend, heb ik in overeenstemming met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, besloten om op grond van artikel 38 van de Wgb tijdelijke vrijstelling te verlenen voor het gebruik van het gewasbeschermingsmiddel Force 1.5G ter bescherming van de onbedekte teelt van boon met en zonder peul tegen bonenvlieg.

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst en vervalt op 28 augustus 2021.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze,
E. Veldhuis
Directeur Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit*